

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR
TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

Felnőttképzési igényfelmérő kérdőív elemzése
2017

Készült: 2017. február

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

Könyvtárunk tudásközpontként az oktatás, a képzés, a kutatás és az innováció nélkülözhetetlen háttérintézménye, az élethosszig tartó tanulás helyszíne, a digitális írástudás, információs műveltség megszerzésének és folyamatos fejlesztésének színtere. Fontos számunkra a lakosság egész életén át tartó tanulásának támogatása, az ismeretszerzés, a kompetenciák fejlesztése, az olvasáskultúra fejlesztése, a közösségépítő tevékenységek, hogy ezekkel is hozzájáruljunk az életminőség javításához, és a tudás bővítéséhez. Fontos, hogy ezeknek a szolgáltatásoknak a fejlesztését valós igényekhez alakítsuk, ezért 2016. október 1. és december 12-e között kérdőívet készítettünk, amely a felnőttképzési igények feltérképezését tűzte ki célul.

A kérdőív 11 kérdésből állt és elsősorban arra voltunk kíváncsiak, hogy van-e igény egy esetleges „engedélyezett” felnőttképzési tevékenység elindítására a felnőtt lakosság körében. Másodsorban az is érdekelt könyvtárunkat, hogy a „nem engedélyezett” felnőttképzési foglalkozásokra szívesen jönnek-e, és erre milyen igény van.

Az „engedélyezett” felnőttképzést a 2013. évi LXXVII. törvény szabályozza, és szigorú feltételeket szab mind az anyagi-, a személyi- valamint a tárgyi feltételek biztosításával kapcsolatban. Az 56/2013. (XII.4.) NGM rendelet pedig szabályozza az engedélyezési eljárás során fizetendő igazgatási szolgáltatási díjak mértékét, befizetésének és felhasználásának szabályait, valamint a felnőttképzést folytató intézmények ellenőrzése során kiszabott bírságok befizetési rendjét, ami nem kevés kiadást jelent annak az intézménynek, aki „engedélyezett” felnőttképzéssel szeretne foglalkozni. Az engedély nem összekeverendő a korábbi intézmény akkreditációval, vagy programakkreditációval. Szintén kormányrendelet határozza meg a tevékenység folytatásához szükséges követelményrendszernek való megfelelést, valamint a kötelezően előírt nyilvántartások vezetését.

A kérdőíveket több csatornán keresztül próbáltuk eljuttatni a város lakosságához. Elsősorban intézményünk részlegeiben (központi könyvtár, fiókkönyvtárak) helyeztük el a látogatóink részére, meghirdettük a könyvtár honlapján - így elektronikus formában is vissza lehetett küldeni - valamint közösségi szolgálatos diákok közreműködésével személyesen jutattuk el a város lakosságához – vagyis az utcán szólítottuk meg az embereket.

Összesen 300 db kérdőívet osztottunk ki, ebből 91 db-ot kaptunk vissza, ez sajnos még így is csak 30 %-os visszajelzést jelent, ami azt mutatja, hogy nem volt nagy érdeklődés a kérdőív témája iránt.

HAMVAS BÉLA VÁROSI KÖNYVTÁR TISZAÚJVÁROS, SZÉCHENYI U. 37.

A válaszadók között 41 férfi és 50 nő válaszolt a kérdéseinkre, ebből 15 és 30 év közötti

18 fő, 30 és 40 év között 23 fő, 40 és 60 év között 39 fő, 60 év fölött 11 fő volt.

Iskolai végzettséget tekintve 27 főnek főiskolai vagy egyetemi, 19 főnek gimnáziumi, 14 főnek technikumi, 13 főnek középiskolai, 11 főnek szakiskolai vagy szakmunkásképzői, és 7 főnek 8 általános iskolai végzettsége van.

47 fő jelenleg is dolgozik, 20 fő nem dolgozik (ők munkanélküliek, gyesen lévők, megváltozott munkaképességűek), és 15 fő nyugdíjas.

A 91 kitöltő közül 65 válaszolta, hogy szeretne továbbra is tanulni, és a képességeit fejleszteni. A tanulni vágyók elsősorban a hagyományos tantermi oktatást részesítenék előnyben, ezt a válaszadók 28 %-a választotta, valamint 25 %-ot kapott a távoktatás, 20%-ot pedig a kombinált képzés. A képzések intenzitását nézve a válaszadók 55 %-nak a heti egy alkalom felelne meg, 29 % válaszolta, hogy neki a heti 2-3 alkalom is jó lenne.

A továbbtanulni vágyók több képzést is felsoroltak, amit szívesen elsajátítanának. Elsősorban nyelvi képzésen venne részt a válaszadók 26 % -a, 14 %-a informatikai képzésen, 12 %- pedig egészségügyi képzéseken. Ha azt nézzük, hogy a 91 kérdőívet kitöltő közül csak 65 fő válaszolta, hogy szívesen tovább tanulna, és ebből csak 26% az az arány, ami első helyen végzett (ez esetben a nyelvi képzés), és Tiszaújváros lakossága 16 168 fő, akkor ez sajnos nagyon elenyésző szám adatot mutat.

Az igényeknek az is ellentmond, hogy ezeket a képzéseket elsősorban maximum 30 óra (2-4 képzési nap) alatt szeretnék elvégezni a résztvevők, ami egy nyelvi tanfolyam esetén, vagy egy szakma elsajátításánál nem elegendő.

Csak 37 % válaszolta, hogy ő 60 vagy 100 tanórás tanfolyamot is vállalna, ami még mindig csak 4-12 képzési napot jelent, ez szintén kevés egy szakma, vagy egy nyelv megtanulásához, elsajátításához.

Ezen kívül a tanulni vágyók 32 %-a egyáltalán nem tud anyagiakban hozzájárulni a képzésekhez, 52%-a csak maximum 50 000 Ft alatti képzésen tudna részt venni, és csak 16 % mondta, hogy 50 000 Ft-nál többet tud fizetni egy képzésért, de ez sem haladja meg a 100 000 Ft-ot. Csupán 1 fő fizetne képzésért 150 000 és 200 000 Ft között.

Az „engedélyezett” felnőttképzéseket ennyi pénzből nem lehet megvalósítani, hiszen egy nyelvi óra ára kb. 2500 Ft/óra körül mozog, az OKJ-s képzések ára pedig 70 000 – 500 000 Ft-ig is terjedhetnek.

Intézményünk a törvényben felsorolt követelményeknek jelenleg nem felel meg, például nincs állandó, kialakított oktatótermünk, nincsenek képzett szakmai oktatóink, így egyelőre csak a „nem engedélyezett” felnőttképzést tudjuk biztosítani, amelyhez elegendő az a tudás és felkészültség, valamint iskolai végzettség a kollégák részéről, akik a jelenlegi foglalkozásokat vezetik. Megfelelő oktatóterem mellett bármilyen tanfolyamnak, képzésnek (nyelvi, szakmai stb.) tudnánk helyet biztosítani, ami szintén felnőttképzésnek minősül. Jelen esetben azonban erre nincs lehetőségünk, mert nincs felszerelt törvényileg megfelelő oktatótermünk.

Az informatikai oktatással - ami a második helyen szerepel a kérdőívben arra vonatkozóan, hogy milyen képzésen vennének részt (ez a kitöltők 14 %-a), - jelenleg is foglalkozik könyvtárunk, „nem engedélyezett” felnőttoktatás formájában. A digitális írástudás fejlesztését legalább tíz éve folyamatosan végezzük, eleinte kezdő majd az igények miatt később haladó foglalkozásokat is bevezettünk. Az egyéni és csoportos internet- és felhasználóképzések szervezése és megtartása könyvtárunk egyik alapfeladata. A tematikát folyamatosan felülvizsgáljuk, igényfelmérő kérdőíveket töltetünk ki a résztvevőkkel, és ez alapján újítjuk meg a foglalkozásokat az igényeknek megfelelően. Ezek a foglalkozások megfelelnek a kérdőívben elvárt igényeknek, mert csak 4 képzési naphoz állnak, és ingyenesen vehetők igénybe, valamint hagyományos helyben oktatás folyik, amit a válaszadók 28%-a igényelne. Hátránya, hogy így csak egy igazolást tudunk adni a foglalkozáson résztvevőknek, ami bizonyítványnak nem minősül, és ezzel elhelyezkedni sem tudnak egy esetleges munkahelyen. Valószínűleg ezzel indokolható, hogy a foglalkozásokon elsősorban a nyugdíjas korosztály vesz részt, hiszen az internet világát ők is szeretnék megtanulni, tudásukat fejleszteni, de munkahelyet már nem keresnek. A kérdőívben az informatikai oktatást igénylők viszonylag nagy száma azt jelzi, hogy kevesen értesülnek erről a lehetőségről, ezért szükséges lehet ezek időnkénti reklámozása.

A válaszadók közül 29 % egyáltalán nem akar tanulni, 54 % azért mert nincs rá ideje, 31 % nem látja értelmét, 23 % pedig egyéb okok miatt (rossz tapasztalatok, vagy úgy gondolja, hogy már eleget tanult, esetenként anyagi akadály miatt).

Egyéb foglalkozásokat könyvtárunk most is rendszeresen szervez a lakosság részére, többek között személyiségfejlesztő, önismereti foglalkozásokat, tréningeket, másrészt a munkatársaknak tartott belső képzések és tréningek formájában, ami nem igényel túl sok, vagy egyáltalán semmiféle anyagi befektetést. Ezek a foglalkozások ugyanúgy beletartoznak a felnőttképzés körébe. A törvény szűkebben értelmezi ezt, azért, hogy ne korlátozza azoknak a munkáltatóknak a képzéseit amelyek nem szakképzési hozzájárulás terhére valósulnak meg. Azon képzésekre, amelyek nem tartoznak a felnőttképzési törvény hatálya alá akkor sem vonatkoznak a törvény rendelkezései, ha

részen vagy egészben központi költségvetési vagy európai uniós támogatásban részesülnek. Egyes uniós pályázatokra „nem engedélyezett” képzésekkel is lehet pályázni, viszont vannak pályázatok, amelyek „engedélyhez” kötöttek. A lehetőség úgy is adott, hogy nem kell az engedélyezési eljárásban megkövetelt feltételeknek megfelelni (pl. szakértőket felfogadni akik jóváhagyják képzési tervünket, kötelező adminisztratív feladatokkal foglalkozni, vagy kitenni az intézményt a két évenkénti szigorú ellenőrzéseknek). Egy ilyen lehetőség a 2017-ben kiírt EFOP-3.3.3-16-os és EFOP-4.1.8-16-os uniós pályázat, mely „Az egész életen át tartó tanuláshoz hozzáférés biztosítása” címen pályázható meg. A pályázat célja: „A közösségi művelődési intézmény- és szervezetrendszer keretén belül az informális és nem informális tanulás jegyében közösségi képzési és tehetséggondozó helyi és területi szintű szolgáltatást biztosító infrastruktúra kialakítása és fejlesztése”, valamint „A könyvtári rendszer kertén belül az egész életen át tartó tanulás támogatása érdekében a kompetenciafejlesztést, oktatást és a területi ellátást elősegítő infrastruktúra fejlesztése.” A támogatás formája: „5 millió Ft – 120 millió Ft közötti vissza nem térítendő támogatás.” Könyvtárunk ezt a pályázati lehetőséget mindenképpen szeretné kihasználni. A pályázattal egy állandó, kialakított oktatóterem is megoldható lenne a számunkra, amit ki is tudnánk adni egyéb engedélyezett tanfolyamok részére, és ehhez a intézményünknek nem kell felnőttoktatási engedéllyel rendelkeznie.

Felnőttképzéssel városunkban a munkaügyi központ és a helyi középiskola is foglalkozik, hiszen nekik ez az egyik profiljuk, tudják biztosítani a törvényben előírt feltételeket, ezenkívül a vizsgakövetelményekkel kapcsolatos jogszabályokat is be tudják tartani.

Összességében az igényfelmérő kérdőívből kiderült, hogy a város lakosságához képest nagyon kicsi az igény a képzésekre, vagy ha van is igény lehetőleg ingyenes legyen, és ne vegyen el túl sok időt az emberek életéből. Ezért el kell gondolkodni azon, hogy könyvtárunknak érdemes-e „engedélyezett” felnőttképzést indítania ilyen igények mellett, valamint meg tudunk-e felelni a törvény- és a jogszabályok által felállított szigorú követelmények tárgyi, személyi és főleg anyagi feltételeinek. Vagy maradunk az eddig is bevált foglalkozásainknál, amik jelenleg ingyenesen vehetők igénybe, és kevés idejét rabolja el az embereknek. Valamint maradunk a számunkra kiírt pályázati lehetőségeknél, és ezzel próbáljuk megvalósítani ezeket a feladatokat. Többek között az engedélyezett tanfolyamoknak oktatóterem bérbeadását, ha pályázati pénzből sikerül megvalósítani.